

ÖZET

Bu çalışma ineklerde prepartum dönemde yapılan vitamin E ve selenyum enjeksiyonunun postpartum dönemde görülen retensiyon sekondinarum, puerperal akut metritis, puerperal mastitis ve postpartum östrus görülme oranı üzerine etkisinin araştırılması amacı ile yapılmıştır.

Çalışma materyalini, İzmir ilinde özel bir damızlık süt sığırcılığı işletmesinde bulunan 22-26 aylık yaşta, 104 damızlık holstein ırkı düve oluşturdu. Materyal olarak seçilen 104 adet Holstein ırkı düve 2 gruba ayrıldı. Uygulama grubu hayvanlara (Grup 1, n=52), beklenen doğum tarihinden 10 gün önce Vitamin E ve Se içeren preparat (ml çözeltide 100 mg vitamin E asetat'a eşdeğer 100 IU Vitamin E, 1.03 mg saf selenyuma eşdeğer 3.0 mg Sodyum selenit 5 H₂O, Seleject, Bremer Pharma GmbH) 15 ml intramusküler olarak enjekte edildi. Kontrol grubu hayvanlara (Grup 2, n=52) ise 5 ml izotonik NaCl enjekte edildi.

Çalışma sonucunda uygulama grubu düvelerin 3'ünde (5,8%) retensiyon sekondinarum tespit edilirken, kontrol grubunda ise 10 düvede (19,2%) retensiyon sekondinarum tespit edildi. Metritis oranları uygulama ve kontrol gruplarında sırasıyla 23,1% (n=12) ve 42,3% (n=22) olarak bulundu. Doğum sonrası mastitis gösterenlerin sayısı uygulama grubunda 12 (23,1%) iken kontrol grubunda bu sayı 7 (13,5%) olarak belirlendi. Postpartum 45 gün içinde östrus gösteren düvelerin sayısı da uygulama ve kontrol gruplarında sırasıyla 17 (32,7%) ve 18 (34,6%) olarak tespit edildi. Retensiyon sekondinarum ve metritis görülme oranları açısından uygulama ve kontrol grupları arasındaki fark istatistiksel olarak önemli bulunurken ($p < 0,05$), doğum sonrası östrus görülme oranları ve klinik mastitis görülme oranları açısından bulunan farklılık istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($p > 0,05$).

Bu çalışmanın sonucunda; yapılan uygulamanın retensiyon sekondinarum ve puerperal metritis olgularının oranını düşürdüğü, buna karşın puerperal mastitis ve postpartum östrus görülme oranına herhangi bir etkisinin olmadığı kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: inek, periyot, postpartum, selenyum, vitamin E